

"TABOR" izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 12 uri u dan. Umoma naslednjega dne in druge celotne 1921. letnik 90 k. Letnik 1921. letnik 15 k. Letnik 1921. letnik 15 k. Letnik 1921. letnik 15 k.

Naravnost se pri upravi "TABOR", MARIBOR, Javljiva ali Mar. 2.

TABOR

"TABOR" izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 12 uri u dan. Umoma naslednjega dne in druge celotne 1921. letnik 90 k. Letnik 1921. letnik 15 k. Letnik 1921. letnik 15 k.

Naravnost se pri upravi "TABOR", MARIBOR, Javljiva ali Mar. 2.

Leto: II.

Maribor, četrtek 29. septembra 1921.

Številka: 219.

Quousque tandem?

Maribor, 29. septembra.

Naša mala slovenska domovina je te dni priča aferi, ki je po svojem bistvu ena najbolj ostudnih in ogabnih, kar se jih je doslej prigodilo. To je Peskova afera. Ogabna je že sama na sebi, a potencira jo še mnogo bolj skrajna demoraliziranost v afero zapletene glavne osebe in njene klike. Pred par leti se je ustanovila pri nas stranka, ki si je dala za namen ponosno ime narodnih socialistov in marsikdo, ki so ga žulile povojne težke razmere, v katerih je moral živeti, je videl v njej uteščen cilj svojih političnih sanj. Krog njenih pristavev je vedno bolj raste, saj je ta stranka stopala v življenje z zastavo, na kateri je bilo zapisano: "Neomadeževana", saj je obljubljala, da njej ne gre za osebe in osebne intrige; saj je obljubljala, da gre v boj za narodno edinstvo, da gre v boj za mlado Jugoslavijo in za — socializem. Bilo pa jih je mnogo, ki njenim ustanoviteljem in tudi njenemu programu niso zaupali. In ti so žalibog — imeli prav. Stranka, ki se je ustanovila kot napredna — je zšla kar čez noč v klerikalnem simpatičnem vode; stranka, ki se je ustanovila kot narodna — je zšla čez noč v komunistično brezpartijsko; stranka, ki se je ustanovila kot jugoslovenska — je postala zaščitnica separatističnega avtonomizma ter pomočnica protidržavnih klerikalcev, radičevcev, frankovcev, komunistov itd.; stranka, ki se je ustanovila kot protiosebna — je postala najbolj osebna od vseh, kar se jih je kdaj porodilo na naših tleh, postala je lobesedno stranka enega samega političnega pustolovca; stranka, ki se je ustanovila kot socialna kot zaščitnica socialno izrabljenih širokih mas — je postala dekla enega najbolj nesimpatičnih vojnih dobičkarjev, skratka, postala je stranka Antona Peska.

Anton Pesek, ki je iz skromnega učitelja preko vojne postal večkratni milijonar, sam je izjavil da ima 30 milijonov, ni imel pri vstopu v narodno-socialistično stranko niti trohice političnega idealizma niti smisla za njen program, kar je pokazal že s tem, da je stranki nasprotoval, dokler ni pristala na to, da ga za ceno lista "Jugoslavija", ki naj bi postala strankino glasilo, dvigne med svoje vodilne može. Pesek je postal pristav NSS samo zato, da bi prišel tudi politično na površje. Uresničenje tega svojega cilja si je kupil s svojim listom "Jugoslavija". Kakor so razni drugi vojni dobičkarji žrtvovali nekaj svojih lahko prisluženih milijonov, da bi postali na ta ali oni način slavni, da so postali bodisi predsedniki tega ali onega društva itd., tako je žrtvoval tudi Pesek svoj list zato, da postane župan treje prestolice Jugoslavije, naše bele Ljubljane. Posrečilo se mu je, bil je res izvoljen za župana. Toda vlada je izvedela za nekaj, česar širša javnost ni vedela, izvedela je, da je Pesek moralno — oporečen. Tak človek pa naravno ni mogel postati naslednik Hričarja in Tavčarja. Zato njegova izvolitev ni bila potrjena. Vsakdo, ki ima še kaj moralnega čuta, je tedaj pričakoval, da bo Pesek umaknil iz političnega in javnega življenja ter umolknil; ali pa da bo vsaj stranka kot taka izvajala posledica ter ga izbrisala iz imenika ne samo svojih voditeljev, ampak tudi članov. Toda zgodilo se ni ne eno ne drugo. Človek, kateri mu je bilo dokazano, da je moralno ohabljen v splošnem smislu, je v vsej javnosti pokazal, da je moralno pohabljen tudi v splošno človeškem smislu. Začel je lagati, kakor doslej še ni lagal javno

Madžarske laži o preganjanju Prekmurcev.

LDU Ljubljana, 28. septembra. Po ponesrečenih poskusih madžarskih elementov, da bi z demonstracijami vplivali na razmejitveno komisijo, poizkušajo sedaj isti elementi z drugim sredstvom in pošiljajo v svet uprav kanibalske vesti, katerih neutemeljenost in prisiljenost more takoj na prvi pogled uvideti vsak poznavalec razmer. Ena takih vesti, sprožena iz Budimpešte, se glasi: "Iz St. Gottharda se javlja: Slovensko prebivalstvo, ki je pri razmejitveni komisiji protestiralo proti odcepitvi od Madžarske, je zaradi svojega patriotičnega zadržanja izpostavljeno

preganjanju Srbov. Število aretiranih znaša več tisoč. Srbi jih tepejo in mučijo barbarsko. Odtirali so 760 Slovencev, katerih imena se še niso ugotovila. Slovensko prebivalstvo beži iz strahu pred srbskimi grozodejstvi na Madžarsko." Ni treba posebej poudarjati, da je vsa vest neresnična. Aretiranih je bilo le nekoliko tucatov madžarskih bujskačev, ki so bili izročeni rednemu sodišču. Vest o begu slovenskega prebivalstva je plod fantazije. Bežijo le oni elementi, ki imajo vsled izvršenega štovanja slabo vest in se boje roke pravice.

Iz seje finančnega odbora.

LDU Beograd, 27. septembra. Danes dopoldne je bila seja finančnega odbora, na kateri je finančni minister dr. Kumanudi nadaljeval svoje poročilo o zgodovini finančnega stanja v državi. Govoril je v glavnem o neposrednih davkih, o carini in o carinarnicah. Verjetno je, da bo prvi del svojega poro-

čila končal jutri; potem pa se bodo, kakor se zdi, seje finančnega odbora odložile, dokler vlada definitivno ne potrdi predloga o celokupnem poročilu. Ko se bo to zgodilo, bo finančni minister nadaljeval svoj ekspezo. Seja finančnega odbora se bo nadaljevala jutri ob 10. uri.

Konferenca načelnikov vladnih klubov.

LDU Beograd, 27. septembra. Včeraj dopoldne je bila konferenca načelnikov klubov, ki tvorijo vladno večino. Predmet razprav je bilo stališče dveh zastopnikov radikalnega kluba, ki se tičejo začetka dela v finančnem odboru. Radikalci so stali na stališču, da se v vladi ne more začeti z delom, ker proračun še ni definitivno potrjen. Poslanci

iz drugih klubov so poizkušali pregovoriti radikalce k temu, da bi se finančni odbor razdelil v dve sekciji, na kar pa radikalci niso hoteli pristati. Sklenilo se je potem, da se bodo seje finančnega odbora za nekoliko dni odgodile, ko bo finančni minister končal zgodovinski del svojega ekspeza.

Železničarske zahteve.

Beograd, 27. septembra. Železničarji so po sklepu kongresa predložili saobračajnemu ministru svoje nove zahteve, katerih pa vsled pretiranosti ni mogoče sprejeti v celoti. Vsled odklonilnega stališča ministrstva je mogoče, da bo v doglednem času prišlo do stavke.

kord v hitrosti, ker je progo enega kilometra prejel tja in nazaj z brzino 330 km in 72 m. na uro.

Napad na orijentni ekspres.

DKU Budimpešti, 27. septembra. Madžarski propagandni urad je razširil vest, da so avstrijski komunisti napadli orijentni ekspres. Neki potnik, ki se je z ekspresom peljal, pa ugotavlja sedaj, da so napad izvršile v Kiralyhidi madžarske oborožene bande, ki so preizkale vse vagone ter prisilile mnogo potnikov, da so morali izstopiti ter tako prekiniti vožnjo. Ko je prišel ekspres na avstrijski teritorij, je vozil dalje brez vsakega incidenta. O kakih avstrijskih komunistih ni bilo ne duha ne sluha.

Atentat na italijanskega socialističnega poslanca.

DKU Bari, 27. sept. Na socialističnega poslanca Vango je oddal neznan storilec, ko se je vračal iz nekega zborovanja v Moli, 30 strelcev ter ga usmrtil. Pri tem sta bila ranjena tudi neki železničar, ki je spremljal poslanca ter neka pasantinja. O atentatorju ni sledu.

Banffy v Budimpešti.

DKU Budimpešta, 27. septembra. Zunanji minister Banffy se je včeraj vrnil nazaj v Budimpešto ter poročal danes dopoldne ministrskemu predsedniku grofu Bethlenu o pogajanjih z dr. Benešem.

Novi poljski finančni minister.

DKU Varšava, 27. septembra. Za finančnega ministra je bil imenovan poslanec dr. Michalowski.

Nov madžarski napad ob Litvi.

DKU Wiener-Neustadt, 27. septembra. Na Litvi so madžarske bande napadle 7 avstrijskih orožnikov ter jih odvedle s seboj. Kakor poroča brzojavni korespondenčni urad, je avstrijska vlada takoj odposlala madžarski ostro zahtevo, da se vjeti orožniki takoj odpuste na svobodo, obenem pa zahteva tudi zaščeno za incident, ki je nastal s tem, da so madžarske tolpe prekorale staro avstrijsko ozemlje.

Svetovni rekord v letanju.

DKU Pariz, 27. septembra. Avijatik Lecaite je dosegel priznani svetovni re-

noben Slovenec. Dan za dnem je pisal v svojem listu, glasilu NSS, ogabne članke, v katerih je pral samega sebe ter kazal na druge, kakor da so oni moralni pohabljeni, ne pa on. Seveda je s tem laganjem zavedel marsikatero poštenjaka, ki v svoji poštenosti ni mogel verjeti, da bi bilo sploh mogoče tako tajiti svoje grehe, če bi se mu res ne delala krivica. In ta največji lažnik, kar jih pozna naša zgodovina, je tiral svojo laž celo pred sodišče. Kakor blazen se je zagnal v prvega, ki mu je javno očital moralno pohabljenost ter hotel z glavo skozi zid. V svojem lažniškem deliriju je sam verjel svojim lažem in zato je hotel z neverjetno predrznostjo doseči, da bo tem lažem verjelo celo sodišče.

Toda zgodilo se je nrove. Njegova laž je bila pred sodiščem razkrinkana. Sodišče je priznalo, da je doprinešen dokaz resnice, da je res, da je — eulenburgovec, da je seksualna propalica. Tudi sedaj, po tem drugem dokazu dejanskega stanja je vsakdo pričakoval, da se bo ta blaznez umaknil iz javnosti ter kot njegova predpoda, grof Eulenbur, utihnil za vselej, a če ne drugega, da ga bo vsaj sedaj s studom izbacnila NSS iz svoje sredine. Tudi to se ni zgodilo. Sodnijsko dokazani grešnik laže še dalje, laže kljub sodnijski ugotovitvi, da ni to, kar je. To je pač višek demoralizacije, kaj takega je zmogel edino še blaznez. A stranka, ki se o vsem lahko uverila, ta stranka, ki bi se morala s studom obrniti od tega človeka, ta stranka drvi še danes za njim; ta stranka se da še danes vditi od tega človeka; ta stranka se še danes identificira z eulenburgovcem; še več, ta stranka še danes slavi tega moralnega pohabljenca. Ta stranka je temu človeku priredila celo — ovacijet. Ta stranka slavi tega človeka kot heroja. Zgodovina človeškega rodu od Adama sem ne pozna slučaja, ki bi bil v svoji ostudnosti podoben temu. In ta najostudnejši slučaj se je prigodil pri nas, v naši kulturni Sloveniji. Da, tako daleč smo prišli, da bo človeka sram priznati, da pripada slovenskemu narodu, ki proslavlja zločine.

Naš mladi slovenski narod ima med seboj stranko, ki je dosegla rekord v demoralizaciji. Toda danes, ko nas je vse poštene Slovence sram te aferi, ko se radi nje moramo sramovati pred celim kulturnim svetom, danes, ko je del našega naroda osramotil in oblatil ves naš narod, danes vprašujemo ponizani in osramočeni: Koliko časa še! Ali še ni dovolj globok naš padec? Ali moramo iti še nižje v blato? Ali res ni nikogar, ki bi rešil še poslednji kosček naše časti? Tu ne gre le za Peska, ne gre le za nesrečno NSS; tu gre za čast vsega našega naroda.

Temelji evropske politike.

Češkoslovaški zunanji minister dr. E. Beneš je objavil v "Revue de Genève" daljši članek "Za bodočnost Evrope". Dr. Beneš je bil v emigraciji odlični Masarykov soodpornik in je danes eden najspretnjših in najdelavnejših srednjeevropskih diplomatov. V svojem članku razmotriva današnje politične razmere v Evropi in določa stališče, ki ga mora v tem položaju zavzemati mlada češkoslovaška republika. Beneševa izvajanja so zanimiva tudi za nas. Jugoslovenci nimamo prave orientacije v zunanji politiki. Mi smo preveč zaposleni z ureditvijo notranjih razmer, da bi posvečali zadostno pozornost razvoju dogodkov v ostali Evropi. O tem razvoju slišimo neprestano pesimistične sodbe. Dr. Beneš nam podaja razgled čez Evropo kot optimist. Njegova politika je optimistična in zato

rodi pozitivne uspehe. „Ni politike, ki bi bila bolj realistična, kakor je politika razumnega, zmernega in idealističnega optimizma. Ta optimizem daje smer sedanji češkoslovaški politiki.“ Dr. Beneš upošteva upravičenost pesimizma spriču splošne demoralizacije, gospodarske izčrpanosti in dalekosežnih posledic, ki jih je zapustila svetovna vojna. Opozarja pa tudi na pozitivne pridobitve. Med te šteje mirovne pogodbe. Dejstvo je, da so mirovne pogodbe v današnji razburkani dobi izhodišče vsake politične, gospodarske in moralne akcije, pravna podlaga novega reda in v splošni razkrojenosti edina trdna oporišča. Na mirovne pogodbe se mora nasloniti vsaka politika, ki nima pred očmi nove anarhije, ampak teži za ustaljenjem razmer in za mirom. Te pogodbe niso dovršeno delo, toda revizija bi razvnela vse strasti, pritožbe, obsodbe, sovraštvi in egoistična stremjenja narodov, razredov in posameznikov. Politika, ki hoče imeti uspehe, mora graditi, ne pa rušiti, zato se pa mora postaviti na temelj onega stanja, ki so ga ustvarile mirovne pogodbe.

Druga pozitivna stran je Zveza narodov. Proti nji so se dvignile številne pritožbe, katerim deloma ne manjka upravičenosti. Dejstvo pa je, da je ta svetovna organizacija, ki se nahaja še le v svojem prvem začetku, pokazala lepe uspehe in o njenem „raison d'être“ ni nobenega dvoma. „Tudi njen moralni upliv je popolnoma pozitiven. Ona pomirjuje razbrzdana sovraštva, umerja prekipelave strasti in javno mnenje uvaža na to, da bolj ceni argumente kakor pa nasilje. Tako ustvarja novo ozračje, kjer začenjajo zavzemati svoje mesto temeljni pravni razoroženje.“

Tretja pozitivna stran je to, da se nahaja na vodilnih mestih nekoliko mož, ki imajo jasen, točno začrtan program o politični, gospodarski in socialni obnovi. Ob tej priliki omenja tudi ameriškega predsednika Hardinga, ki dela za splošno razoroženje.

Obširno razpravlja dr. Beneš o ruskem vprašanju. Smatra, da je eden najtežjih in najnujnejših problemov, ki jih ima rešiti evropska politika. Vojaške intervencije so bile velika zgodovinska napaka. Kako pomagati Rusiji? Neglede na njene notranje razmere ji je treba priskočiti na pomoč z gospodarskimi sredstvi in na ta način sodelovati pri njeni obnovi. Najnovejši dogodki v Rusiji kažejo, da se v revoluciji pripravlja preokret. Evropski gospodarski krogi imajo dovolj sredstev in načinov, da sodelujejo pri obnovi Rusije.

Mala antanta je postala stebri pozitivne politike v Srednji Evropi. Srednja Evropa je bila najbolj pretresena in razrušena. Ako nočemo pasti zopet v strašno vojno, v popolno anarhijo, tedaj moramo graditi normalne razmere samo na podlagi novega reda, osnovanega na mirovnih pogodbah ter na socialnih in gospodarskih odnošajih, čijih potrebo je dokazala svetovna vojna. Mala antanta je nastala na razvalinah militaristično-absolutistične monarhije. Njena naloga ni samo varovanje mirovnih pogodb, temveč predvsem varovanje revolucijskih pridobitev. Dr. Beneš ne dvomi o uspehu te akcije.

Cas oboroženih spopadov je minul; začela se je doba, ko je treba govoriti in svoje namene utemeljevati. Naša mednarodna politika mora imeti pred očmi skupnost vseh narodov in vsega človeštva; mora vedeti, kako se prekrivajo sebični poizkusi narodov, razredov in posameznikov. Zahtevati moramo politiko dobre volje in popolne odkritosti v vseh mednarodnih odnošajih. Samo na ta način bomo rešili Evropo pred popolnim razkrojem.

Notranja in zunanja politika.

* Washingtonska konferenca, ki po razpravi o predlogu ameriškega predsednika Hardinga glede omejitve oboroženosti in o vprašanju tihga oceana, se sestane 11. novembra. Udeležijo se je Združene države, Velika Britanija, Francija in Japonska. Francoski delegaciji bodo pripadali ministr. predsednik Briand, ministr. Barthelemy in Jusserand

ter bržkone Loucheur. Lloyd George, na katerega udeležbo polaga vlada Zedinjenih držav posebno važnost, se konference ne bo udeležil. Angleško delegacijo bo vodil Bonar Law.

* Ostre odredbe romunske vlade na Sedmograškem. Iz Bukareste poročajo: S kraljevim dekretom je bilo razširjeno obsedno stanje tudi na okraje Marmaroš, Arad, Satumare in Bihar v obmejnem transilvanskem ozemlju.

* Francoska politika v Mali Aziji. Carigraski listi javljajo, da Francija zasleduje v Mali Aziji dalekosežne načrte. V zadnjem času se je francoska vlada pogajala z zastopniki kavkaških republik, ki so nastale po razpadu ruskega carstva. Pogajanja gredo za tem, da si Francija pridobi protektorat nad temi republikami. Neoficijni odposlanec Franklin Bonillon je že odpotoval v Malo Azijo, da se glede tega sporazume z turško vlado.

* Napetost med Francijo in Italijo. Francoska vojna misija, ki se je udeležila Dantejeve proslave, je bila v Milanu zelo neprijazno, celo sovražno sprejeta. V Benečiji jo je drljal napadla. Le vojnemu ministru Gasparottiju in generalu Diazu se je posrečilo obvarovati francoskega generala Fayollaja in poslanika Barrerra pred dejanskimi napadi. Vseled teh napadov je nastala v diplomatskih krogih med Francijo in Italijo napetost. Francija bo bržkone zahtevala za te žalitve zadoščenje.

* Velesile proti malim državam. Komisija zveze narodov za razorožitev je z glasovi velesil proti glasom nevtralnih držav odklonila predlog lorda Cecila, da se 1. junija 1922 skliče mednarodna konferenca za znižanje produkcije in omejitve trgovine z orožjem. Na predlog Italije se je sklenilo, da se skliče ta konferenca v roku, ki ga bo določila zveza narodov. V razpravi o tem vprašanju je prišlo do ostrih spopadov med lordom Cecilom te zastopnikom Francije in Anglije.

* Krasin o položaju Rusije. Krasin je v nekem intervjuu povodom svojega bivanja v Berlinu izjavil, da je prepričan, da ima komunizem bodočnost, toda v sedanjem svetovnem položaju je nemogoče. Komunizem v Rusiji bi se bil obnesel le tedaj, če bi se bila komunistična ideja izvedla istočasno tudi v drugih državah Evrope. Komunisti pa so uvideli, da v Evropi ne more priti do preobrata ter je vsled tega bila tudi Rusija prisiljena, da izpremeni svoje stališče. Vzrok evolucije komunizma v Rusiji pripisuje Krasin v prvi vrsti potrebi tujega kapitala, od katerega je Rusija sedaj popolnoma odvisna, ne pa tudi opoziciji kmečkega ljudstva, ki se s komunističnimi idejami nikakor ni moglo spoprijazniti. Povratek kapitalizma v Rusijo ne bo dovedel kapitalizma do nekdanje moči, ker bo Rusija kapitalistična država pod vladjo proletarijata, ne pa plemstva, Cilji, ki jih naslednje vlada, so različni, vsekakor pa mora biti pri tem zelo oprezna. Izdala ne bo nobenega monopola nad industrijo, ki tvori za Rusijo življensko potrebo. Narodnost ne igra pri tem nobene vloge, koncesije se bodo dale najboljšemu ponudniku.

Dnevna kronika.

— Prisedniki stanovanjskega urada v Mariboru. Za prisednike stanovanjskega urada v Mariboru so imenovani: Ivan Krajnik, železničar in mestni svetovalec in Fran Novak, brivec in občinski svetovalec kot zastopnika občinskega sveta, dr. Radoslav Pipuš, odvetnik in hišni posestnik ter Julij Glaser, stavbenik in hišni posestnik kot zastopnika društva hišnih posestnikov, Karol Troha kot zastopnik malih hišnih posestnikov. Za skupino stanovanjskih najemnikov so imenovani: Ivan Nikolaj Vrabl, preiskovalni sodnik kot zastopnik društva državnih nameščencev, Avgust Skaber, podpukovnik kot zastopnik vojaščin. Ostali zastopniki so: Nikolaj Zivkovič, krojaški pomočnik, Andrej Močnik, črkostavec in Julij Schmutz, nadrevident v. p.

— Tekma lovskih psov. „Klub ljubiteljev pičarjev“ priredi dne 9. oktobra tekmo psov-pičarjev v lovišču Trnovem pri Ptuj. Prijave za tekmo

sprejema g. Rado Hribar, Ljubljana, Zaloška cesta 14. Prijavnina znaša do 1. oktobra 100 kron. Na darilih je na razpolago v denarju nad 3000 K in mnogo lovskih predmetov.

— Nemški vojaki se puntajo. V pondeljek bi imela oditi iz Celovca stotnja vojakov na Ogrsko, toda vojaki so se uprli. Pometali so orožje stran ter pretepli častnike, ki so jih silili k odhodu. Enaki slučaji so se pripetili tudi po Stajerskem.

— Posestnikom glin (Ilovice). Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani naproša vse posestnike, na katerih zemljišču se nahaja finejša ilovica, da mu to sporoče in če le mogoče, dopošljejo oziroma ob priliki donesejo tudi manjšo množino za vzorec. Na obrtni šoli bo vso doposlano glino preizkusil učitelj za keramiko glede njih vporabljivosti. V interesu vsakega posestnika glin je, da se radevolje odzove, da se more dognati kakovost in množina naših glin, od katerih se da na lahek način doseči lep zaslužek, posebno ako bi bile sposobne za izvoz.

— Novinarsko fakulteto osnuje na predlog novinarskega sindikata na univerzi v Bukaresti romunska vlada.

— Zalostna usoda ruske dece. „Berlinske Tidende“ poročajo iz Helsingfors: V Celjabinškem v guberniji orenburški se nahaja 50.000 otrok, vsi v izredno žalostnem stanju. Te otroke so nameravali spraviti v razne kraje Sibirije, a nimajo na razpolago vlakov. V CeljabinSKU nimajo ne zadostne hrane niti tople strehe.

— Za profesorje na srednjih šolah so imenovani: na real. državni gimnaziji v Celju Josip Napotnik (franc. nemšč.), Josip Gorečan (telovadba) in Srečko Brodar (prirodopis); na realni gimnaziji v Ptuj: dr. K. Zelenik (francoščina), dr. Franc Kotnik (slov.) Fran Alič (klas. filoz).

— Kraljevo zdravje. Poročilo, da se je stanje kralja poslabšalo, dementira dopisni urad kot neresnično. Nj. V. kralj Aleksander se počuti dobro. Poročilo o poslabšanju ima očitno le namen, razburjati javnost.

— Naš konzul v Gradcu. Ministrski svet je sklenil ustanoviti v Gradcu redni kraljevski konzulat ter je obenem imenoval g. Vladimira Budisavljeviča za našega konzula v Gradcu.

— Italijani bi radi kolonizirali južno Rusijo. „N. Listy“ poročajo iz Helsingfors, da se italijanska vlada peča z mislijo, osnovati v južni Rusiji italijanske naselbine, kamor bi napolnila onih 500.000 „odvisnih“ italijanskih državljanov, ki bi se hoteli izseliti v Ameriko.

— Prebivalstvo Plizna. Ravnokar objavljeni podatki o ljudskem šteju na Češkoslovaškem izkazujejo, da ima znano mesto Plizn s predmestnimi občinami 110.807 prebivalcev.

— Perilo so vkradli pretekli teden v noči od srede na četrtek nadučitelju Hrenu v Studencih. Tatvina je bila tembolj predrzna, ker je bilo vkradeno že namočeno perilo iz pralnice, ki se nahaja v šolski kleti poleg stanovanja šolskega sluga. Tat je moral imeti čas in tudi luč, ker si je izbral le boljše kose ter odnesel pri zaklenjenih vratih za kakih 8000 K vrednosti.

— Plače uradništva. Finančno ministrstvo je odredilo, da dobivajo oni uradniki, ki niso imenovani z ukazom (neukazno) le tedaj plačo ukaznih uradnikov, če vrše isto službo.

— Potne olajšave v Slici. Svicarska vlada je odpravila vse formalitete glede potnih listov in nadziranja inozemcev.

— Izprememba v nemškem časopisju. V Leipzigu izhajajoči „Leipziger Zeitung“ in „Allgemeine Zeitung“ sta se združili v nov list pod naslovom „Neue Leipziger Zeitung“.

— Zastopniki Jugoslov. Matice v Skopliju. Zastopniki Jugoslovenske Matice so bili v Skopliju sijajno sprejeti. Sprejema so se udeležili na postaji zastopniki vojaških in civilnih oblasti. Svirala je vojaška godba. Zastopano je bilo tudi Kolo srbskih sester.

— Operacije za melanholijo. Práški zdravnik dr. Kramer pripoveduje čuden slučaj nekega 59-letnega melanholika. Mož je bil vedno pobit in imel čudne, groteskne misli. Nikakor ga niso

mogli ozdraviti. Naposled so poskusili z operacijo po Steinachovem receptu. In res je mož po dveh mesecih popolnoma ozdravel.

— Čudna izselitev. Neki trgovec v Zagrebu je odpotoval za par dni na Dunaj ter pustil medtem svoje stanovanje brez paznika. Ko se je vrnil, je na svojo veliko začudenje zapazil, da je delo žiran. Stanovanje je našel popolnoma prazno, stene gole. Dosedaj neznani predrneži so v njegovi odsotnosti kratkoma naložili vse njegovo pohištvo in opravo ter jo neznano kam odpeljali. Trgovec je na ta način oškodovan za 150.000 K.

— Peskovo slovo od javnega življenja. Na pritisk resnice, katere vsa laž ne more spreminiti, se je Pesek včeraj odpovedal funkciji mestnega svetnika v Ljubljani ter funkcije člana načelstva NSS in se tako umaknil v „privatno“ življenje. Mesto Peska pride v ljubljanski mestni svet kot mandator NSS Karol Zorko.

— Sv. Trojica v Slov. gor. Clovek, ki je imel pred vojno opravka v naših krajih in pride slučajno sedaj nazaj, bo v svoje nemalo začudenje opazil, da je vsa predvojna nemškutarija in renegatstvo skoraj v tako bohotnem cvetu kot pred vojno. Po prevratu so ostali razni nemčurji in hočejo imeti tudi v naši narodni državi uplívno besedo. Med njimi se odlikuje nekdanji župan, trgovec X. O tem možu sem slišal čedne reči. Med vojno je baje prošnje zavednih Slovencev „priporočal“ dosledno z opazko „politisch verdächtig“ itd. Vkljub temu ima mož še vedno precejšen upliv. Opazil sem, da ga okoličani podpirajo, tudi oni, ki so med vojno trpeli pod njegovim paševanjem. Cas bi bil, da bi se zavedni Slovenci spomnili svoje dolžnosti in podpirali res narodno-zavedne trgovce in obrtnike, ki jih tudi že imamo pri lepi Sv. Trojici. Prihodnjič kaj več! — Popotnik iz Slov. goric.

— Obveznice predvojne avstrijskega posojila. Minister za finance je s sklepom od 19. t. m., št. 11.969, odredil, da se državljanom, ki v določenem času niso predložili svojih obveznic predvojne posojila bivše avstro-ogrske monarhije v popis in žigosanje, dovoli, da lahko store to do 15. oktobra t. l. Ta rok se v nobenem slučaju ne bo podaljšal in se prošnje od tega časa naprej ne bodo jemale v poštev. Obveznice s prošnjami je treba pošiljati generalni direkciji državnih dolgov v Beograd.

— Moratorija ne bo. Nekateri listi so objavili vesti, da se v odredbah zoper padanje naše valute nahaja tudi moratorij za dolgove naših trgovcev v inozemstvu. Spriču teh vesti stornirajo nekatere inozemske tvrdke naročila v Jugoslaviji. Ker so te vesti neločne, se uradno objavlja, da ni sprejet nikak moratorij, niti v pravniku za trgovino z devizami in valutami, niti v kaki drugi odredbi.

Mariborske vesti.

Maribor, 28. septembra.

m Sobota se bliža. To vemo vsi, a marsikdo je že pozabil, da bo v soboto, dne 1. oktobra, prvi dan velike prireditve našega vojaštva in Sokolstva. Od pondeljka se vrši vsako jutro tekmovalno streljanje moštva, častniškega zbora in članov M. S. Z. v Radvanju. V soboto ob 6. uri jutraj bo v vršji vojni realni tekma celotne mariborske garnizije. Ta tekma ima sledeči program: 1. Tek na 100 m. 2. Skok v daljino. 3. Proste vaje. 4. Dviganje bremen. 5. Metanje ročne granate. Vstopnina znaša samo 1 dinar. Nekdaj so vojaški manevri puščali naša polja. Sedaj nam narodna armada na lep in dostojen način kaže svojo silo in lepoto. Prepričani smo, da se bo kljub zgodnji jutranji uri zbralo mnogo ljubiteljev naše armade!

m Večer pred vojaško-sokolstkim nastopom, t. l. sobotni večer bo nekaka priprava za slavnostno nedeljo dne 2. oktobra. Ob pol 21. (pol 9.) uri bo vojaški mirozov z garnizijsko godbo in bakljado po glavnih mariborskih ulicah. Glasovi godbe bodo navdušili vse one, ki se še niso odločili, da pošlijo javno telovadbo mariborske garnizije in Sokolstva, ki se vrši v nedeljo popoldne

m Odbor mariborskega Sokola je sklenil, da imajo k v nedeljo popoldne v višji vojaški realki vršičemu se javnemu nastopu mariborske garnizije in Sokolstva šolski otroci, ki pridejo pod vodstvom sokolskih vaditeljev ali svojih učiteljev ozir. učiteljic ter dijaki, ki se morajo kot taki legitimirati, brezplačen dostop. — Ravnateljstva sred. šol prosimo, da preskrbijo dijaštvo s potrebnimi legitimacijami, a učiteljsvo ostalih šol, da prevzame nadzorstvo šolske mladine. — Pričakujemo, da šole ne bodo zamudile te ugodne prilike ter se bo mladina v velikem številu udeležila te lepe prireditve, ki bo na njo sigurno tudi v vzgojnem smislu uplivala najbolje.

m Narodno izobraževalno društvo v Pekrah priredi v soboto 1. oktobra ob pol 20. (pol 8.) uri v vseh prostorih „Narodnega doma“ veliko veselico s plesom in z veležabavno burko „Moč uniforme“, ki se prične že ob 20. uri. Pri igri in plesu igra Narodna godba pod vodstvom kapelnika Vanouša. Vstopnice so v predprodaji v trgovinah gospe Zlate Brišnik in gospoda Vilko Weixl.

m Profesorjem na državni realki v Mariboru sta imenovana dr. Maks Kovačič (zgodovina in geografija) in dr. Janko Kotnik (franc. in slov.); na moškem učiteljsku pa Alfonz Vales (prirodopis).

m Imenovanje. Dosedanji sekretar pri ljubljanski agrarni direkciji g. dr. Jakob Stefančič je imenovan za sekretarja II. razreda pri županijskem agrarnem uradu v Mariboru.

m Izpembe v poštni službi. Premeščeni so: Poštni oficijant Franc Zekelj in poštna oficijantka Amalija Rober iz Maribora v Sarajevo, poštari Rupert Tručl iz Maribora v Zidani most, ter poštna oficijantka Franciska Vrtačnik iz Litije v Maribor.

m Nesreča. Včeraj popoldan je v Ružah pri nalaganju drve namenjene za veselico požarne brambe v Mariboru padel meterju našega lista g. Marcelu Sobotkiewicz na nogo težak lesen del ter mu zmečkal tri prste. Prepeljali so ga na dom.

m Izginil. Stefan Kožuh, rojen l. 1905 v Mariboru, je služil kot pastir pri županu Kacu v Razvanju. Po nesreči dne 4. t. m. — ustreliš je nehote gospodarjevo 5 letno hčerko — je drugi dan izginil, ter najbrž iz strahu pred kaznijo pobegnil. Fant je okrog 140 cm visok, ima svetle lase, na čelu zaceljeno rano, nosi suknjo in hlače iz vojaškega blaga ter je gologlav in bosonog. Komur bi bilo o fantu kaj znanega, naj sporoči njegovemu očetu v Mariboru, Pod lipo šte. 7.

m Izgubljeno. Marijana Kuliš, stanujoča na Aleksandrovi cesti št. 44 je izgubila na potu po Aleksandrovi cesti črno usnjato denarnico, v kateri se je nahajalo 188 K denarja. — Josipina Langer iz Siska, je izgubila na Glavnem trgu pri nakupovanju srebrno moško tula-uro, vredno 800 kron.

m Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubička. 1253

~~~~~

Podpisujte državno posojilo, ker čas beži!

~~~~~

Sokolstvo.

o Sokolstvu! Vsem bratom in sestram! Blizu so časi, ko se naj vsa naša telesna in нравstvena moč privikrat izpriča v svobodni, skupni, ujedineni domovini. Prihaja naš veliki praznik, ki naj se vse Sokolstvo pripravlja s slovesno resnostjo in ki ga naš narod pričakuje z radostnim ponosom. V belih Ljubljani, v zibelki jugoslovenskega Sokolstva, kjer je pred dobrim polstoletjem privikrat zavihral sokolski prapor, kliče naš narod k vstajenju in osamosvojitvi, se v svečastnih dneh 12., 13., 14. in 15. avgusta 1921. leta zgrnejo vse naše sokolske čete, pozdravljane in spremljane od naših plasti našega naroda, na prvi jugoslovanski vsesokolski zlet. Temu zletu bodo predhodniki in znanilci, nalikujoči

čim vrelcem mladosti in življenja, predzletni dnevi, ki so določeni pred vsem drugim sokolskemu naraščanju in naši deci, da se ji da prilika pokazati vsej javnosti cvet in sad sokolske vzgoje. Za svoj prvi zlet je jugoslovensko Sokolstvo dolga leta pripravljalo pot. Našemu narodnemu in državnemu ujedinenju sovražne sile, ki so preprečevale spojitve in stike srbskega, hrvatskega in slovenskega Sokolstva, niso moge pretrgati naših srčnih vezi, niso mogle zamoriti našega danes uresničenega hrepenenja in našega tajnega notranjega ustvarjanja za njega uresničenje. In po dolgem, mučnem času borb, trpljenja in žrtve, nam prisije v bližnji dobi dan zmagovalja sokolske volje in sokolskega dela! Naše Sokolstvo, ki je bilo do prevrata razcepljeno v srbsko, hrvatsko in slovensko Sokolstvo, je na Vidov dan l. 1919. v Novem Sadu ustvarilo enotno, nerazrušno, mogočno organizacijo, ko je izbrisalo s soglasnim, navdušenim sklepom vsako plemensko in versko razliko. In tako v jugoslovenskem sokolskem Savezu združeno Sokolstvo pozivljamo, naj se loti priprav za prvi naš vsesokolski zlet, da mu bo mogoče častno rešiti veliko in težavno nalogo vpričo naroda in gostov, ki pridejo takrat k nam soditi uspehe našega dela. Naš klic velja vsem bratom in sestram, naraščanju in deci, vsemu narodu brez izjeme: Dvignite se vsi v vsem, kar je v vas najlepšega, najjačjega, najplemenitejšega, dvignite se k pripravljalnemu in vsekakor neumornemu, vstrajnemu delu, dvignite se na praznik vzvišene sokolske misli bratstva in kreposti, kjer se združimo vsi v globoki zavesti, da smo bili, smo in ostanemo sinovi in hčere iste in ene domovine, da smo bili, smo in ostanemo vsi bratje in sestre! Načelo sokolske enakosti vleva vsakemu posamezniku k trajni in požrtvovalni delavnosti, ker je uspeh celote le od tega odvisen, ali je vsak dovolj pripravljen na svojo nalogo. Iznad plitvin vsakdanjosti stremimo vsi k lepoti in sili, ki se naj oblikovana v нравstveni in telesni sokolski vzgoji, v vsej resničnosti razprostre ob tem zletu domovini na čast in nam v vzpodbudo k nadaljnjemu delu in k novim pridobitvam! V tem zmislu sprejmite naše bratske pozdrave vsi, ki vam je blaginja, moč in veličina nedeljive naše domovine prvi ukaz! Zdravo! Starešinstvo jugoslovenskega Sokolskega Saveza. Starosta: Dr. Vladimir Ravnihar. Namestniki staroste: E. Gangl, Gjuro Paunković, dr. Lazar Car. Načelnik: Dr. Viktor Murnik. Tajnik: Dr. Riko Fux.

Sport.

: Sport. Izšla je 38. in 39. številka (v enem zvezku) s sledečo vsebino: Spartanski zakoni. — Nekaj o najnovjši panogi športa. — Na Triglavu. — Sportni tedan. — Olimpijada na vzhodu. Sportne vesti. — Razno.

: Rezultati v nedeljskih prvenstvenih tekmah. Minulo nedeljo odigrane prvenstvene tekme so dokaj presenetile z rezultati. Dopoldne sta si nasprotovala „Maribor“ in „Korotan“. Maribor je nastopil zmage siguren, „Korotan“ odločen se braniti do skrajnosti. Prvega je stala prevelika samozavest, spojena še s popolnoma neumestno milostjo za nasprotnika, nemalo važno točko, drugemu je tekma dala novo vzpodbudo z dokazom, da vodita volja in premišljeni nastop vedno k lepim uspehom. Rezultat tekmovalja obeh slovenskih klubov je bil sicer neodločen 1:1 (0:0) vendar ne odgovarja razmerju sil. „Maribor“ je bil stalno v premoči ter je po večini težko oblegel vrata „Korotana“. Korotan pa je igral čisto obrambno igro ter s tem zenočil celo tekmovalje. V tem sta se posebno izkazala branilca in vratar Pucelj, ki je sigurno briliral v defenzivni igri. „Maribor“ ni spoznal nasprotnika. Vkljub stalne, številno nadmočne obrambne vrste Korotana pred napadalno črto Maribora ni uvidel Maribor, da je prisiljen streljati v meso. Posledice tega so bile enajstmetrovke za Maribor. Tukaj se je začelo Mariborovo poimovanje prvenstvene tekme. Enajstmetrovke se niso izkoriščale in to namenoma ter očito. Tega pa „Mariboru“ ne bi bilo treba, kajti pod danim sistematičnim igranjem „Korotana“ je tudi z enajstmetrovkami pridobljena zmaga častna. Malo manj častno se mi pa zdi, da se vsled takega skrajno nešportskega postopanja (zaka-

javno omalovaževati nasprotnika) morajo iskati izenačbe, ko je „Korotan“ po izpodu dosegel potom levega krila vodstvo ravno potom enajstmetrovk. Dobro je le to, da tokratne posledice niso usodepolnejše izšolanje. Tekmovanje ni nudilo posebnih vrlin. „Maribor“ je nastopil izvzemši levega krila kompletno ni pa imel srečnega dne. Mariborovo napadalno črto je objemalo deloma pomanjkanje odločnejšega streljanja na gol, deloma pa res smola. „Korotan“ je pokazal še precej izvežbanih igralcev, vendar še ni dorasel klubom kvalitete „Maribora“. Sodnik g. Nemec neodločen. Občinstva precej, ki je z zanimanjem zasledovalo uspele obrambo „Korotana“. — Popoldan je tekmovala rezerva „Rapida“ z rezervo MAK-a. Po precej lepi igri zmaga dobra enajstmetrovka Rapida 5:2 (3:1) Ob 16. uri sta nastopila Rapid I. in MAK I. Pričakovala se je sigurna zmaga Rapida in še mogoče v krasnem stilu. Rapid je pa bil poražen. Vzroki slični kot dopoldne. Rapid je postavil za prvenstveno tekmo proti MAK-u zelo oslabašeno prvo moštvo. Toda moštvo je bilo tako slabo sestavljeno, da ni bilo MAK-u kos. Pokazal je nekaj novih, mladih moči ter se mu mora priznati, da je imel srečo v izbiri. Nedostatek v tehnični dovršenosti so vsi krili s požrtvovalnostjo. Rapidova slaba stran se je pa pokazala v krilih in obrani. Agilnost MAKovih igralcev je tako izkoristila to okolnost ter se je igralo na predore, ki so se skoraj vsi obnesli. Takih predorov štejemo samo v prvi polovici šest. Napadalna črta Rapida je pa bila vsled slabega ozadja odrezana. MAK je celi prvi polčas vladal in dosegel lepi skor 6:1. Drugi polčas je sicer stalno bolj in bolj prehajal „Rapid“ v premoč, vendar mu ni bilo več mogoče, slabo razmerje poboljšati. Rezultat 6:3 za MAK. Podcenjevanje nasprotnika se je maščevalo. Nov in nevaren reflektant za mariborsko prvenstvo je nenadoma vstal. Se en resen boj se pričakuje s sigurnostjo — Maribor : MAK. Rapid se je zelo slabo placiral in to v letošnji jesenski sezoni in deloma že za pomladansko sezono 1922, ki tvori z letošnjim jesenskim eno prvenstvo (celoletno!). Tekma MAK : Maribor bode torej odločila o jesenskem prvenstvu sezone 1921-1922. Obisk tekme MAK : Rapid je bil zelo zmeren, zato pa je bil interes med navzočimi temvečji. Ljubljanski sodnik ni prišel ter je prevzel vodstvo tega tekmovalja naš savezni sodnik g. kapetan Vladimir Suput, ki se je ravnokar vrnil iz inozemstva. Rešil je svojo nalogo na splošno zadovoljstvo. R. S.

Porotno sodišče.

Maribor, 24. septembra.

Morilec svoje žene drugič pred poroto.

Tekom zadnjega zasedanja je prišel do porotne obravnave tudi slučaj Živko, ki se je obravnaval čele tri dni. Zanimanje s strani občinstva je vidno rastlo za ta slučaj ter dosegel vrhunec zadnji dan, t. j. v soboto popoldne, tako, da je bila dvorana do zadnjega kotička napolnjena ter so morale množice ljudstva čakati deloma pred vrati dvorane, deloma zunaj sodišča na izid razprave. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Grasselli, predsednik je bil svetnik dr. Pichler, zastopnik zasebnih udeležencev dr. Komavli in zagovornik dr. Koderman.

Dne 7. aprila 1920 se je zgodil v Ciglenicah pri Vurberku dvojni umor, katerega žrtvi sta bili Katarina Kristl, omožena Živko ter njena 14 dni stara hčerka Marijana Živko. Okoliščine, v katerih se je zločin dogodil, niso izključevale na prvi pogled dvoma, da si je Katarina Živko sama vzela življenje. Saj ni bilo žive duše v celi hiši, razen umorjenih, vsa vrata zaklenjena, okna zastrta in ob vratu mrtev Živko je visela vrv pripečta na ključko vrat, kakor da bi se bila sama obesila, v ničkah pa je ležal v zadnjih vzdihljajih nežni otrok, kakor da bi ga bila mati pred smrtjo ravno še kopala ter tam pustila, da tam umrije obenem z njo.

Toda starši umorjene, zakonca Genovefa in Peter Kristl, prevžitkarja pri Živkotu in sosedje, katere so navdajale zle slutnje, ker so poznale Živkovo naravo in njegovo surovo obnašanje napram raniki, so vzpričo prizora prišli do prepričanja, da tu ne gre za samomor, temveč za zavratni umor. K temu je jako pri-

pripomoglo skrajno sumljivo postopanje Karola Živko ob priliki, ko so s pomočjo kovača siloma odprli vrata od hrama. Toda vsled nezadostnega dokaznega materiala je ostala sodna preiskava proti Živkotu brezuspešna. Vendar splošno prepričanje, da je on storilec tega zločina, vsled tega ni pojemalo, temveč se vedno bolj utrdilo, ker so prihajala na dan še vedno nova dejstva in okoliščine, ki so govorile za njegovo krivdo. Živko pa je dosledno tajil krivdo, da nastopil je celo kot tožitelj proti zakoncem Kristl, ker sta ga razžalila na časti s tem, da sta ga označila, kot storilca dvojnega umora. Okrajno sodišče v Mariboru je pa zakonca oprostilo rekoč, da se jima je posrečilo doprinesiti dokaz resnice.

Ta proces in pa nove za Živkoto obremenilne okolnosti so vspešno imele novovana k nadaljevanju poizvedovanja, katero se je vršilo po njunem zastopniku dr. Komavliju. Uveljavljanju njegovih predlogov se je posrečilo obnoviti preiskavo proti Živkotu, katere je pa zopet bila ustavljena in po dveh mesecih Živko zopet izpuščen iz preiskovalnega zapora.

Vkljub temu se je zbiranje obtožilnega materiala nadaljevalo, in na predlog dr. Komavlija se je na podlagi sklepa Višjega dež. sodišča v Ljubljani odredila obnoveitev postopanja proti Živkotu. Tokrat pa se mu ni posrečilo uiti roki pravice.

Vsled pomanjkanja striktnih dokazov naloga sodišča drž. pravdnika in zastopnika zas. udeležencev ni bila lahka. Obtoženec je tajil hladnokrvno svojo krivdo, kakor da bi si bil v svesti, da se mu ne more nič pripetiti. Napram obremenilnim pričam je izjavil dosledno, da lažejo! Razprava je potekala silno zanimivo, bila polna napetih prizorov, psiholoških momentov, ki segajo v področje izkušene kriminalista. Senzacija so vzbujale izpovedbe zlasti nekaterih prič, ki so pripovedovale, kako je Živko ravnal s svojo ženo, med drugim, da ji je tlačil človeško blato v usta, da jo je večkrat davil, da je potem kri pljuvala, nadalje, da se je bahal, češ, da je on kakor Kinač, ki je pred 40 leti umoril svojo ženo, njeno mater in rejenko, da jo je pretepaval, da ji je večkrat metal vrv okoli vratu in pri tej priliki napol v šali pravil, kaj ko bi jaz to enkrat fest stisnil, in zadnjič celo na dan umora, da jo je seksualno zlorabljal, da ji je grozil, da jo bo zadrnil ali obesil, kakor se je umorjena ponovnokrat svojim prijateljicam pritoževala in pravila, da se ga boji in da je njeno življenje tako grozno, da se bo morala ločiti od njega, da je grozil, da mora vse prej »erkniti« in da morajo poprej vsi Kristli s tistega brega, kakor bo on zapustil grunt, i kateremu se je on priženil. Napeto pozornost je zlasti tudi vzbudila izpoved prič, ki so izjavile, da je sestra Živkova nega vedno dregala, naj vragu (svoji ženi) zatakne usta s človeškim blatom in naj jo zadrigne ter da je še pred 14 dnevi pred umorom se izrazila vpričo več oseb: »Naš Karl (Živko) si vedno guči: jaz bom tega hudiča aufrilitik zadrnil ali obesil«. Priče so tudi pripovedovale, da je enkrat izbulil oči in kazal jezik ter napravil obraz obesenege človeka rekoč: »Tako boš ti enkrat visela«. Splošno je bilo znano, da je vladal v hiši Kristlovih, predno se je priženil Živko tja, najlepši mir in red, potem pa večni nemir, kreg, prepir in pretep, dasi zakonsko življenje med njima ni trajalo dalje ko eno leto. Medtem, ko je Živko doma pretepaval ženo na najbrutalnejši način, je dobil od občinskih uradov in župnišč, katere je znal s svojim hinavskim nastopom zase pridobiti, lepa spridevala o svojem ponašanju, katere je potem spretno izbral v svoj zagovor. Živko se je zagovarjal tudi s tem, da sta bila povzročitelja preprirov zakonca Kristl zaradi svojega prevžitka, a je on vedno rad imel ženo in otroka, in da so ti tirali svojo hčerko v prostovoljno smrt. Tudi se je izkazala kot neresn. njegova trditve, da si pokojna ni želela otroka, ker so priče potrdile, da je imela otroka tako rada, da je vse mučenje moža pretrpela, samo, da bi mogla za otroka živeti. Živkotu se je tudi ponesrečil zagovor, da je bila njegova žena močnejša od njega in da je izključeno, da bi jo mogel on zadaviti, ker je invalid in ima prestriženo roko, katero komaj pregiba. Zdravniška preiskava je namreč dognala, da je Živkotova desna roka popolnoma zdrava, da je bolj močna, kakor pa leva in da ni več sledu poškodbe.

(Konec, nadalje)

Prvega oktobra vsi na veliko veselico pekrškega izobraževalnega društva v „Narodni dom“!

Podpirajte Jug. Matico!

Ernest Eckstein:

Afrodita.

Roman. Prevod: Rušan.

(Dalje.)

Akontij, zamišljen v svojo lastno usodo, se ni brigal več za Nejero. Niemu je bila Kipida vse. Samo enkrat je vprašal Laogora po njej, a ta je vedel samo to, da se je Nejera izselila iz dosedanjega stanovanja; kam, to pa tudi njemu ni bilo znano. Tudi on ni vedel, da-li se še sploh nahaja v Miletu. V ulico ob pristanišču, koder je navadno prodajala cvetlice, na veliko veselje njenih tovarišic ni več prihajala.

Na vse to se je spomnil sedaj, ko je zopet gledal na Laogorov vrt, kjer je stari Laogor zamišljen in otožen stopal med gredami; tudi pes je nekako otožno pogledoval svojega gospodarja, kakor da z njim žaluje.

„Laogor žaluje za Nejero“, si je mislil Akontij sam pri sebi. „Kako ljubozna in lepa je bila, ko je prišla onega prvega dne k starcu na vrt. Zal mi je, da sem jaz, če tudi nehoti, vzrok tej tugi. O tem ni dvoma, da je Nejera radi mene odšla od Laogora. Naj mi boginja, kateri posvečujem svoje hvaležno srce, odpusti, če sem v občevarju z njo napravil kako neumnost in nepremišljenost. Saj nisem niti slutil... a nikdo si ne more zapovedati: tu boš ljubil, a tu ostaneš ravnodušen in hladni!“

Tako se je skušal sam pri sebi opravičiti; vendar mu je očitala vest, da ni storil prav. In to mu haš sedaj, ko se bliža odločilni trenutek, ni prorokoval sre-

če. Navdajala ga je slutnja, da bo borba za Kipido dolga in huda, ker je onesrečil Nejero.

Iz teli nračnili misli ga je vzdramil glas stare Koronide:

„Melanipov sel prihaja!“
Drhteč po vsem životu je odhitel Akontij na dvorišče, kjer ga je že čakal Klitfont.

„Moj gospodar te vabi na današnji svečani obedi, je javil sužnji; pričakuje te ob četrti uri v domatiju.“

Tako sta se Akontij in Melanip dogovorila. To je bilo dogovorjeno znamenje, da mora Akontij nemudoma priti v svetlišče.

„Pridem točno!“ je odgovoril. „Prosim te, izporoči svojemu gospodarju, da se mu iskreno zahvaljujem, a ti vzemi za svoje zasluge ta-le mali dar!“

To rekoč, je dal sužnju zlatnik. Klitfont ga je z radostjo sprejel ter odšel.

Čez par minut na to je rekel Akontij stari Koronidi:

„Sprejel sem vest, katero sem tako želino pričakoval. Na tem obredu se bo zgodilo za Akontija marsikaj važnega. Če si mi naklonjena, prosim bogove, da vse dobro poteče. Jaz se hočem med tem še malo sprehajati ob pristanišču. Zdrava Koronida!“

Ogrnil je svoj plašč ter odšel. Po stranskih ulicah je došel na zadnji strani do svetlišča, odkoder so vodila mala okovana vrata v spodnje prostore. Tu se je nahajala srednjevelika soba brez oken. Svetloba je prihajala skozi mali nadzidek v obliki dhnika. Ob zidu je brlela svetilka, ki je obsevala dve mizi ter par klopi in stolov. Za mizo je sedel Melanip, držeč v roki okrogel, v belo tkano omotan predmet.

„Te je kdo videl, ko si vstopil?“ je vprašal svečenik, ko mu je mladi kipar javil svoj prihod.

„Ne bi rekel; na ozki ulici za svetiščem ni bilo nikogar in izbral sem ravno ugoden trenutek.“

„Si-li vrata zopet zaklenil?“

„Da, sem.“

„Dobro. A sedaj ne pozabi, kaj moraš reči, ko se bo stvar, kakor upam razne-

sla med ves narod in se bo o njej razpravljalo. Evo ti nevidnega sredstva za naš premeten načrt; jaz odidem na hodnik. A ti si prišel sem — to si zapomni — brez moje vednosti. Globo, ki jo mora po zakonu plačati vsak tak radovednež, bom plačal jaz, če se stvar ne izide dobro. Povdarjaj pa, da si sledil samo nagonu vsemogočne boginje, ko si to storil!“

Vstal je ter vzel z mize zaviti predmet. V beli tkanini je bilo zavito rumenkasto jabolko.

Akontij se je čudil, ko je videl, da predstavlja to jabolko ono tajnstveno sredstvo, s katerim naj doseže svoj cilj.

„Orodje, ki ti ga dam, je res zelo enostavno,“ je dejal Melanip.

„Če bo šlo vse po mojem načrtu,“ je nadaljeval svečenik, „bo to močnejše, kakor si morda ti misliš in kakor v prvem trenutku izgleda. Enostavno, kakor izgleda, je tudi njegova uporaba. Zato sem mislil, da je nepotrebno, da ti prej mnogo tolmachim in pripovedujem. To kar ti bom sedaj povedal, bo popolnoma zadostovalo. Znano ti je, da so izbrane deklice že poldrugo uro v svetlišču. Sedaj so končale z molitvami. Kakor sem malo prej zapazil, sedi Kipida na levi strani vhoda na zlatem stolčku, a njeni tovarišici sedita ena na srebrnem, ena na skratnem stolčku. Znano ti je morda, da je po starem običaju vsaka zaobljuba in zakletva, ki se stori v Afroditinem svetišču, nedotakljiva in sveta. Če bi se kršila, pride nesreča na mesto in vse prebivalce. Zatorej celi Milet čuva take zakletve in jih spoštuje. Sedaj je treba napeljati Kipido, da ti pred boginjo v svetlišču obljubi večno zvestobo. Zaklela se

bo, če tiho odpreš stranska vrata ter potiš to jabolko pred noge ljubljene devojke. Jaz ga bom še enkrat ovil z robcem; če bi ne bilo ovito, bi se na gladkih tleh predaleč odkotalo. Toda jabolko mora pobrati Kipida, ne pa katera druga. Ti ho in brez šuma odpri vrata, potiš jabolko ter stoji, kakor ukovan. Upam, da boš slišal, kar želiš!“

Malo bojazljivo je pogledal Akontij svečenika, a nasmeji, ki ga je opazil na svečnikovem obrazu, mu je dal nov pogum.

Svečenik je odšel. Akontij je vzel omotano jabolko ter šel skozi sobe, skozi katere je prišel do vrat, ki mu jih je svečenik označil. Našel jih je tem lažje, ker so se devojke med odmorom razgovarjale in mu je bilo treba slediti samo temu glasu.

Mala ozka vrata so se odprla brez šuma.

Akontij je pogledal skozi odprtino. Pogled mu je padel ravno na Kipidin krasi profil. Glavo je okrenila na stran. Drugi dve sta sedeli na njeni strani. Srce mu je pri tem pogledu nemirno bilo. Ni bilo težko storiti, kar mu je naročil svečenik. V trenutku, ko se je Kipida še bolj obrnila na stran, je pomeril ter potočil. Robec se je napol odvil in jabolko je obležalo tik pred nogami začudene deklice.

„Kako je prišlo to sem?“ je vprašala Kipida ter se nagnila.

„To tudi jaz tebe vprašam?“ je odgovorila ena izmed tovarišic.

(Dalje prihodnjič.)

Glavni urednik: Radoj Reher.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pri stanjska ulica 2.

Kranjske klobase

prvo vrstno blago, razpošilja od 5 kg naprej
K. Jarc, Ljubljana
Tradeckega vas štev. 35
1519 2-2

Mala oznanila.

Učenka se sprejme proti plačilu. Valburga Oman, strojna pletarna. Solska ulica 4. 1526

Zaletel se je mlad pes, čiste pasme. Henrik Oman, kollarški mojster. Solska ulica 4. 1525

Kontrabas 4/4, star, preigran, se proda. I. Jaklič, Prevalje. 1528

Radi shrambe pohištva iščem sobi, približno 40 m² veliki, proti vlonu varni prostor. Ponudbe pod „Mesečna cena 943“ na oglasno odpravo. Vrsič, Vrbanova ul. 19. 1529

Lepo stanovanje v vili je oddati proti drugemu v bližini pošte ali sodišča z 3 ali 3 sobama. Ponudba pod „Primorci“ na upravo lista. 1535

Lovska psica, „Astra“, se je zgubila. Odda se proti nagradi v trgovini Lešnik, Gosposka ulica 4. 1532

Oružinska hiša pri Mariboru, velika stanovanja, vrt, hlevi se ceno proda. Ponudbe pod „Stanovanje, takoj dosegljivo“ na upravo „Tabora“. 1538

Jetika! Dr. Pečnik. Jetika! Današnje strogo znanstveno zdravljenje. Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdraviti, naj kupi knjigo. V vseh knjigarnah, 48 strani, 9 kron. 1046

Kupujemo

staro medeninoinkovine.
Ponudbe na 1516 4-2
K. & R. Ježek, Maribor
Aleksandrova cesta št. 51.

1000 K

izplačam onemu, ki mi pravdašno naznani primerno in čedno stanovanje, obstoječe iz dveh sob in kuhinje, ki se ni oddano drugi stranki. 1510 2-2

Naznanila na upravo „Tabora“ pod štev. 1510.

Donosno posestvo

nekaj minut od Maribora, stanovanjska hiša z tremi sobami, 4 orale vinograde, 4 sadono niko in njiv, 4 hoste. Cena 105.000 dinarjev. Pojasnila daje iz prijaznosti gospa dr. Smerdu, Maribor, Orožnova ulica 7, I. nadstropje. 1534 2-1

Krojaška delavnica

F. Wacke, Ruška c. št. 28.
izdeluje vsa krojaška dela ceno v priznani kakovosti ter se priporoča najtopleje. 1531 3-1

Posojilnica v Framu naznanja pretužno vest, da se je njen velezaslužni odbornik gospod

KONRAD ZAMOLO

veletrgovec

v Framu dne 26. septembra 1921 ob 16. uri smrtno ponesrečil.

Pogreb preblagega se vrši v sredo ob 15. uri iz hiši žalosti v Framu štev. 43, na župnijsko pokopališče v rodbinsko grobnico.

1537

Telefon štev. 375.

113

Spedicijske vse vrste. Carinska agentura in carinske reklamacije. Vskladščeno vsakovrstnega blaga. Mednarodni prevozi. Selitve s patentiranimi pohištvenimi vozovi na vse strani. Spedicijsko dostavno podjetje južne železnice.

„BALKAN“

Brzjavni naslov: Spedbalkan.

Predprodaja vozovnic za vse proge južne in državne železnice. Skladišče spojeno s tirom južne železnice, Aleksandrova cesta štev. 70.

delniška družba za mednarodne Transporte v Ljubljani.

Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.

Največje domače spedicijsko podjetje!

Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.

Največje domače spedicijsko podjetje!